

ABSTRAKT

Lidstvo se po celou dobu své existence vztahuje ke svému životnímu prostředí pomocí kultury a umění. Různé kulturní epochy se k hodnotě přírody staví rozdílně, což má bezprostřední vztah k potřebě přírodu chránit, nebo naopak využívat. Tento vztah se dá vysledovat na uměleckých artefaktech dané doby. Téměř polovinu dvacátého století ovládala v českých zemích komunistická ideologie, která se k přírodě stavěla poměrně kořistnický, což se projevilo v jejím poškozování. Státním uměním komunismu se stal socialistický realismus, který měl zobrazit novou epochu, nového člověka a novou společnost. Cílem práce bylo prozkoumat, jak socialistický realismus jako výtvarný umělecký směr zobrazoval téma přírody a krajiny. Předmětem zkoumání byla jednak teoretická literatura, jednak přímo umělecká díla z období zhruba 1945-1958, která vznikla v tehdejší Československé republice. Jádrem práce je ověření předpokladu, že socialistický realismus přírodě žádné estetické kvality samy o sobě nepřiznává, naopak že oceňuje její „přebudování“, které zlepšuje možnost využití člověkem.

Klíčová slova:

příroda, krajina, estetika, výtvarné umění, socialistický realismus, krajinářská malba